

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 27.2.2008
KOM(2008) 113 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

uuendusliku ja jätkusuutliku metsatööstuse kohta Euroopa Liidus

Panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse

{SEK(2008) 262}

SISUKORD

1. Sissejuhatus**Error! Bookmark not defined.**
2. ELi metsatööstuse uued ülesanded.....**Error! Bookmark not defined.**
3. ELi metsatööstuse konkurentsivõime jätkusuutlikkuse edendamine: integreeritud lähenemisviis.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3.1. Peamised eesmärgid**Error! Bookmark not defined.**
- 3.2. ELi metsatööstuse konkurentsivõime parandamiseks kavandatud tegevus **Error! Bookmark not defined.**

1. SISSEJUHATUS

Paberimassi, paberit ja paberpakendeid tootval tööstusel ning puidutöötlemistööstusel, nagu saeveskid ja puidupõhiste paneelide tootjatel, on ühine nimetaja – nende peamine tooraine – puit või puidu- ja paberijäätmed. Seetõttu käsitletakse neid kui metsatööstust. Siia alla kuuluvad ka spetsialiseerunud valdkonnad, nagu korgi- ja trükitööstus. Väärtusahelas metsast kuni lõpptoodanguni soodustab tootmise vaheetappidel toimuv konkurents tootmisprotsessi teisi järke. Näiteks ergutab konkureeriv metsanduse toodang puidu- ja paberitööstuse konkurentsi.

Metsatööstus, mille toodang ulatub 365 miljardi euroni ja lisaväärtus ligikaudu 120 miljardi euroni, annab tööd enam kui 3 miljonile inimesele 344 000 ettevõttes. Paljudel metsatööstuse harudel on oluline roll tööhõive jätkusuutlikkuse tagamisel maapiirkondades.

Üldiselt on ELi metsatööstus väga heade tehniliste ja kaubanduslike näitajatega konkurentsivõimeline tööstusharu. Paberimassi ja paberi ning puidutöötlemis- ja trükitööstus on maailmas mitmes valdkonnas juhtival kohal. Siiski seisab see tööstussektor silmitsi paljude sõlmküsimustega, nagu eelkõige tooraine kättesaadavus, vajadus vähendada kasvuhoonegaaside heitmeid, innovatsioon, kaubavahetus ja metsatööstustooteid käsitlev teave. Pealegi on puidutöötlemis- ja trükiteenuste sektori jaoks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tasand eriti asjakohane.

Käesolev teatis ELi metsatööstuse konkurentsivõime, uuenduslikkuse ja jätkusuutlikkuse kohta on järjekordne samm komisjoni 2005. aasta oktoobris avaldatud teatises¹ esitatud tööstuspoliitika põhimõtete elluviimiseks ELis. Selles teatatakse algatustest mitmes sektoris ning käsitletakse ka metsatööstust.

Kõnealused meetmed täiendavad komisjoni poolt 2006. aasta juunis vastu võetud metsanduse tegevuskava² ja selle eesmärki parandada metsatööstuse konkurentsivõimet pikas perspektiivis. Neid on käsitletud avalikul arutelul ning need on vaadatud läbi ühenduse poliitika nõuandekomitees metsanduse ja metsatööstuse osas.

2. ELI METSATÖÖSTUSE UUED ÜLESANDED

a) Tooraine kättesaadavus

Kuna metsatööstus kasutab suures koguses puitu, on selle kättesaadavus konkurentsivõimeliste hindadega tööstusharu tegevuses otsustavaks teguriks. Paljude kõnealuste tööstusharude jaoks on puit kõige suurem kuluartikkel. Paberitootmisel moodustab puit üle 30 % kogukuludest; saetööstuses 65 kuni 70%. Seepärast on väga tähtis edendada omamaist varustatust ja vältida puidu importimise piiranguid.

Metsatööstuse toorainet – puitu – uuendatakse metsade istutamise ja loodusliku taastumise teel. ELi oma puiduvarusid on võimalik suurendada metsade säästva majandamise raamistiku abil.³ Puiduturud peavad toimima tõhusalt ja varusid tuleb suurendada aktiivse osalemise, sealhulgas metsaomanike osalemise kaudu. Samal ajal on tähtis lihtsustada puidutoormega kauplemist, sest ümarpuidu import moodustab umbes 10 % kogu ELi metsatööstuse puiduvarumisest.

¹ KOM(2005) 474 lõplik

² KOM(2006) 302 lõplik

³ Määratletud Lissabonis ja Viinis toimunud Euroopa metsade kaitset käsitleva üleeuroopalise ministrite konverentsi otsustes säästva metsamajanduse edendamise kohta.

Seoses järjest pingelisema olukorraga esmase tooraine osas suureneb taastuva toorme kasutamine. Praegu põhineb ligikaudu pool ELi paberitoodangust paberijäätmetel, mis tähendab alates 1998. aastast 25 %list suurenemist. Paberi taaskasutusse võtmine koos puidutöötlemise tõhususe kasvuga on võimaldanud oluliselt toodangut suurendada ilma täiendavat toormepuitu kasutamata. Paberi tootmis-, töötlemis- ja ringlussevõtu ettevõtete ning kirjastajate, trükkijate ja tindi- ning liimivalmistajate partnerlus⁴ seab eesmärgiks suurendada veelgi paberiringluse määra ning parandada taaskasutuseks toodetava paberi kvaliteeti ja selle korduvkasutuseks vajalikke omadusi. Vanapaberi kogumist peaks ametiasutuste kaasabil tõhusamalt korraldama. See hoogustaks majanduslikult tulusamat ja keskkonnasõbralikumat tegevust ning aitaks kaasa ELi konkurentsivõime tugevdamisele selles valdkonnas. Puidujäätmetest on võimalik valmistada mitut liiki plaate, eelkõige puitlaastplaati ja keskmise tihedusega puitkiudplaati. Puitu aga ei võeta taaskasutusse sel määral kui paberit, sest puitu kasutatakse pikema aja vältel ning selle jäätmeid ladustatakse märksa rohkemal viisidel.

Üha pingelisemat nõudlust puidutoorme järele tuleb arvestada ka poliitika kujundamisel erinevates valdkondades, nagu näiteks taastuv energia, bioloogiline mitmekesisus, vaba aja veetmine ja muud sotsiaalsed funktsioonid. Konkurents puidusektoris, eriti puitplaatide ja paberimassi tootmises, teravneb kasvava nõudluse tõttu taastuenergia järele. Nõudluse kasv ei lange mitte alati kokku vastava pakkumise kasvuga, mistõttu maksumus suureneb. Vastusena 2007. aasta märtsi Euroopa Ülemkogule käsitleb kõnealust küsimust komisjoni 23. jaanuari 2008. aasta ettepanek taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta⁵. Selles nõustatakse täielikult asjaoluga, et biomassi kasutatakse lisaks taastuenergia tootmisele ka muudel eesmärkidel ning kutsutakse liikmesriike ja komisjoni üles pöörama tähelepanu selle erinevatele kasutusviisidele oma riiklikes tegevuskavades ning üldises järelevalves ja aruandluses.

Ebaseaduslik metsaraie ja sellega kaasnev ebaseaduslik puidutöötlemine ja kauplemine kahjustavad seaduslikku metsatööstust ja elukeskkonda, tekitades keskkonna- ja sotsiaalseid probleeme, lüües hindu alla ja põhjustades sektori maine langust. Metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust käsitlevas ELi tegevuskavas (Forest Law Enforcement, Governance and Trade – FLEGT) tegeldakse nende probleemidega, võttes kasutusele varustust ja nõudlust käsitlevad meetmed.

b) Kliimamuutuse poliitika mõju

Jätkusuutlik ja tõhus metsanduspoliitika suurendab metsade võimet vähendada kasvuhoonegaase. Lisaks sellele on paber- ja puidutooted ka metsadesse neeldunud süsiniku hoiustajad ning prügilasse ladustamise asemel üha enam kasutatav paberi ja puidu ringlussevõtt pikendab puidutoodete võimet ladustada süsinikku.

Samas on ELi kliimamuutuse poliitikal oluline mõju paberimassi, paberi ja ka mõningate puiduplaatide tootmisele energiakulukate tootmisprotsesside tõttu. Kütus ja elekter moodustavad 13–18 % ELi paberimassi ja paberi tootmiskuludest. Paberivabrikud on suured energiatarbijad, kuid kemikaale kasutavad tselluloositehased võivad olla energiatootjad. Umbes pool kasutatavast esmasest energiast toodetakse neis tööstusharudes puidu biomassist. Saeveskites ja puitplaatide tootmises on küllaldaselt energiat omaenda soojusvarustuseks, kuid elektrit tarnitakse siiski sageli väljastpoolt. Kuid vastupidiselt sellele sõltuvad mehaaniline paberimassi ja paberi tootmine suures osas välistest allikatest pärit elektrist ja

⁴ Euroopa deklaratsioon paberi taaskasutuse kohta

⁵ KOM(2008) 19 lõplik

gaasist. Hiljutine elektri ja gaasi hinnatõus on neile tööstusharudele märkimisväärset mõju avaldanud.

Hinnatõusu põhjuseks on esmase kütuse suuremad kulud, vajadus panustada kasvuhoonegaaside heitmete vähendamisse ja taastuvate energiaallikate arendamisse⁶. Suuremad kulud nõuavad tööstusharu suuremat konkurentsivõimet ja kinnitavad veelgi turu liberaliseerimise ja energiatõhususe poliitika vajadust, et Euroopa muutuks kõnealusel sektoris veelgi ligitõmbavamaks investeerimispiirkonnaks. 2007. aasta septembris vastu võetud kolmas energiapakett,⁷ millega püütakse tagada konkurentsivõimeline ja tõhus elektri- ja gaasiturg, aitab sellele oluliselt kaasa.

CO₂ suure emiteerijatena peab metsatööstus andma olulise panuse kliimamuutuse leevendamisse. Metsatööstus peab saavutama nii keskkonnasäästlikkuse kui ka energiakasutuse tõhususe osas kõrge taseme, kaotamata seejuures oma konkurentsivõimet. Euroopa Liidu huvides ei ole see, et tulevikus viidaks tootmine üle vähem rangete heitkoguste piirangutega riikidesse (nn süsinikdioksiidi leke), sest sel oleks negatiivsed keskkondlikud ja majanduslikud tagajärjed. Seepärast käsitletakse komisjoni 23. jaanuari 2008. aasta kliimameetmete ja taastuenergia kavas⁸ energiakulukate tööstusharude erilist olukorda. Kavas esitatakse selged kriteeriumid nende energiakulukate tööstusharude kindlakstegemiseks, mida ohustab nn süsinikdioksiidi leke. Komisjon määrab kindlaks sellesse kategooriasse kuuluvad sektorid või allsektorid, millele eraldatakse kõige tõhusama tehnoloogia kasutamise korral tasuta saastekvoodid kuni 100 % ulatuses. Komisjon hindab, kas metsatööstus täidab selleks kohtlemiseks nõutud tingimused. Arvestades rahvusvahelisi läbirääkimisi globaalset kliimamuutust käsitleva kokkuleppe üle 1012. aastale järgnevas ajavahemikuks, hindab komisjon energiaintensiivsete tööstusharude olukorda ning võib teha ettepaneku kohandusteks kas lubades tasuta saastekvoote või kaasates imporditud tooted heitkogustega kauplemise ühenduse süsteemi.

Tööstusharu eriomastel tingimustel põhinevad sektorite vahelised kokkulepped võivad stimuleerida heitkoguste vähendamise meetmeid rahvusvahelisel tasandil. Selliste sektoritevaheliste kokkulepete tulemusena peaksid globaalsed heitkogused vähenema määral, mis on vajalik tõhusaks võitluseks kliimamuutuse vastu, ning nende kokkulepete üle peaks saama teostada järelevalvet ja kontrolli ning nende rakendamine peaks olema kohustuslik.

ELi metsatööstusel on praegu ning üha enam ka tulevikus tähtis roll nii soojuse ja elektriga varustamisel kui ka puidupõhiste biokütuste tootmisel; seeläbi aitab ta kaasa puidu tõhusamale kasutamisele energia- ja metsatoodetega varustamisel. Biorafineerimise tehastes saab puidupõhiste kemikaalide ja muude toodete kõrval toota ka biokütuseid. Metsandussektori tehnoloogiaplatvormi biorafineerimisega tegeleva töörühmal on tähtis ülesanne määratleda selles valdkonnas kõige vajalikumad projektid. Tööstusharul on piisavalt kogemusi ja tehnoloogiat ning ka toimiv tarneahel, et anda oma panus taastuenergia probleemide lahendamisse.

c) Innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus

Suuremad investeringud teadusuuringutesse ja tehnoloogiaarendusse ning tehnilise ja kaubandusliku oskusteabe innovaatilisse rakendamisse on vajalikud sammud nende tööstusharude konkurentsivõime edasise tugevdamise teel.

⁶ KOM(2006) 841 lõplik

⁷ KOM(2007)528, KOM(2007)529, KOM(2007)530, KOM(2007)531, KOM(2007)532.

⁸ Eelkõige KOM (2008) 16 lõplik

Metsandussektori tehnoloogiaplatvorm on metsatööstuse, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide ühine teadustegevuse koordineerimise vahend, mille peaks olema märkimisväärne osa selle valdkonna uuendussuutlikkuse tugevdamisel. Tehnoloogiaplatvorm on loonud strateegilise teadusuuringute kava, mille eesmärk on suurendada ELi konkurentsivõimet, töötades välja innovatiivseid tooteid ja teenuseid ning suurendades toorme- ja energiakasutuse tõhusust.

Paberimassi-, paberi- ja metsatöötlemistööstuse arengule on kaasa aidanud keemiatööstuse tehnilised saavutused. Samalaadne sünergia toimib ka masinatööstuse ning paberimassi- ja paberitööstuse vahel. Selliseid vastastikku kasulikke klasteri-laadseid seoseid tuleb toetada.

d) Kaubandus ja koostöö kolmandate riikidega

Suurem osa metsatööstusest on avatud rahvusvahelisele konkurentsile. Järjest rohkem paberimassi, paberi- ja plaaditootjaid ning saeveskiomanikke ja trükkaleid asub konkureerima ülemaailmsel turgul. Metsatööstus läheb selle suunaga kaasa, keskendudes suuremale tootlikkusele ja suurematele investeringutele tootearendusse, innovatsiooni ja teadustegevusse. Paljud ELi ettevõtjad tegutsevad globaalsel tasandil.

Ometi ei ole ELi puidu- ja paberitoodangul pääsu kolmandate riikide turgudele võrdsetel tingimustel, kuna mõned kaubanduspartnerid on kehtestanud kõrged tariifid ja mittetariifsed tõkked.

e) Teavitamine

Nõudlus trüki- ja pakkimispaberi järele on pikka aega tõusnud ning on tihedas seoses tulude kasvuga inimese kohta. Paljudel turgudel pakub muu hulgas elektrooniline meedia kasvavat konkurentsi paberi- ja trükitööstusele, mille tagajärjeks on üleliigne tootmisvõimsus. Elektroonilised ja trükitud materjalid võivad teineteist ka täiendada. Paberpakend on üha tihedamas konkurentsisis, seda peamiselt plastikuga.

Puidutoodete nõudlus inimese kohta on ELis märksa madalam kui Põhja-Ameerikas või Jaapanis, sest puitmaju tehakse ELis vähem. Sellel valdkonnal on kasvupotentsiaali väljaspool traditsioonilisi piirkondi.

Üldiselt on vaja parandada teavet metsade ja metsatööstuse ning metsandustoodete omaduste kohta. Nii professionaalsed kasutajad kui ka tarbijad vajavad teavet puidu kui taastuva, ringlussevõetava ning kliimasõbraliku toorme kohta, st selle majanduslike, tehniliste ja keskkonda mõjutavate omaduste kohta.

3. ELI METSATÖÖSTUSE KONKURENTSIVÕIME JÄTKUSUUTLIKKUSE EDENDAMINE: INTEGRERITUD LÄHENEMISVIIS

3.1. Peamised eesmärgid

ELi tööstuspoliitika ja jätkusuutliku arengu strateegia (mille eesmärk on luua paremad raamtingimused töötlevale tööstusele) raames on metsatööstus heaks näiteks ELi tegevuspõhimõtete arenguga ühte sammu käivast sektorist. Selles sektoris toimub pidev kaasajastamine ning teadmiste ja innovatsiooni tulemuslik rakendamine, mis tagab sektori jätkusuutlikkuse ning konkurentsivõime püsimise.

Kõnealuste tööstusharude sõltuvus toorainest, nende roll kliimamuutuse leevendamisel ja energiavarustuses ning nende suur energiamahukus on tegurid, mille tõttu on komisjoni 23. jaanuari 2008. aasta energia ja kliimamuutuse integreeritud kava nende jaoks väga oluline.

Selleks et tagada ühtne lähenemisviis metsatööstuse konkurentsivõime tugevdamisele ning integreerida kliimamuutuse ja energia alased eesmärgid kõnealuse sektori tööstusstrateegiasse, tuleb järgida järgmisi tegevuspõhimõtteid:

- rakendada seotud sektorite kogemusi ning jätkata innovatsiooni, teadusuuringuid ja tehnoloogiaarendust kõrgel tasemel;
- aidata kaasa jätkusuutliku energiavarustuse ja metsamajandamise edendamisele;
- edendada jätkusuutliku toormega varustamist, tagades samas ausa konkurentsi;
- parandada veelgi tooraineressursside tõhusamat kasutust;
- hõlbustada metsatööstuse täielikku osalemist taastuenergia turgudel, pakkudes soojusenergiat, elektrit ja puidupõhist biokütust.

3.2. ELi metsatööstuse konkurentsivõime parandamiseks kavandatud tegevus

a) Tooraine kättesaadavus

- Tuleb tagada metsatööstuse jätkusuutlik puidutoormega varustamine, st pakkumise ja nõudluse vaheline parem tasakaal. Metsatööstuse ja energiasektori varustamist puidutoormega võib parandada metsade säästva majandamise aktiivse poliitika abil. Varumise suurendamiseks tuleb parandada metsaomanike ja tööstusharu vahelisi logistilisi suhteid.
- Pakkumise ja nõudluse vahelist ebakõla saab leevendada metsade kogupindala ja puidukoguste edasise suurendamise teel, metsastades ja metsa uuendades ning tegevust hoogustades.
- Taaskasutusse võetud paberi- ja puiduturgude arengut tuleb jätkuvalt toetada; tuleb laiendada tööstusharu osalemist taaskasutusse võetud paberi ja puidu kasutamise suurendamises.
- Liikmesriigid ja tööstusharu peaksid edendama kulutasuvaid lahendusi, mis võimaldaksid koguda paberi- ja puidujäätmeid eraldi.
- Oluline on toetada tööstusharu edasist osalemist ebaseadusliku raietegevuse ning sellega seotud ebaseadusliku puidutoodetega kauplemise vähendamises⁹. Metsade säästvat majandamist tuleb edendada, kasutades näiteks metsa majandamise sertifitseerimissüsteemi või samaväärseid süsteeme ning integreeritud meetmeid toodete valmimislugude dokumenteerimiseks, mis aitavad tarbijal teha eelistusi selliste toodete kasuks, mis on pärit säästvalt majandatud ja seaduslikest allikatest.
- Metsaressursside erinevatel eesmärkidel kasutamist tuleb tasakaalustada. Taastuenergia edendamist käsitlevas komisjoni ettepanekus¹⁰ väljendatakse seepärast täielikku nõusolekut sellega, et biomassi kasutatakse lisaks taastuenergia tootmisele ka muudel eesmärkidel, ning seega kutsutakse liikmesriike ja komisjoni üles pöörama tähelepanu erinevatele kasutusviisidele riiklikes tegevuskavades ning üldises järelevalves ja aruandluses.

⁹ Joogipakendite tootjad võtsid 2007. aasta juulis vastu kohustuse saavutada nende tööstusharu toodangus kasutatud puidu 100 % line jälgitavus kogu maailmas.

¹⁰ KOM(2008) 19 lõplik

Meetmed

1. Liikmesriikidel, tööstusharul ja metsaomanikel soovitatakse riiklike metsaprogrammide ja samalaadsete meetmete raames ning kooskõlas metsanduse tegevuskavaga toetada ja hoogustada metsastamist, metsa uuendamist ja aktiivset metsade säästvat majandamist, et anda panus kliimamuutuse leevendamisse ja bioloogilise mitmekesisuse taastamisse, samaaegselt puiduvarusid suurendades.
2. Puidu pakkumise ja nõudluse vahelise ebakõla kõrvaldamiseks kaalub metsanduse ja metsatööstuse nõuandekomitee koostöös alalise metsakomitee ajutise töörühmaga tegevuse hoogustamise alal lisaks hoogustamismeetmetele ka muid täiendavaid lahendusi.
3. Metsanduse ja metsatööstuse nõuandekomitee jälgib taaskasutusse võetud paberi turgude ja jäätmekogumissüsteemide arengut, et anda nõu kulutasuvate ja heal tasemel kogumissüsteemide edendamiseks ja laiendamiseks.
4. Selleks et suurendada puidutoodete taaskasutust, algatab komisjon uuringu, et leida lahendusi puidujäätmete kogumise tõhustamiseks ning motiveerida tarbijaid ja tootjaid puitu ringlusse suunama.
5. Metsanduse ja metsatööstuse nõuandekomitee raames korraldatakse tööstusharude, puiduimportijate, metsandustoodete turustajate ja muude asjaomaste sidusrühmade ümarlaud, et kooskõlas metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) tegevuskavaga välja töötada edasised erasektori meetmed, nagu head käitumistavad, mis aitaksid kõrvaldada ebaseaduslikku metsaraiet ning selliste toodete tootmist ning nendega kauplemist.
6. Tööstusharudelt ja metsaomanikelt oodatakse omapoolset initsiatiivi ebaseadusliku metsalangetamise ärahoidmisel ja metsade säästva majandamise edendamisel. Teretulnud on algatused sertifitseerimissüsteemide ja samaväärsete süsteemide, samuti märgistamise valdkonnas.
7. Komisjon ja liikmesriigid selgitavad riigihangete direktiivi kohaldamist puidu- ja paberitoodete suhtes, korraldades ideede ja kogemustevahetusi, mis puudutavad liikmesriikides kehtestatud riigihangete tingimusi seadusliku ja säästval viisil toodetud puidu kohta.
8. Liikmesriike ja komisjoni kutsutakse üles pöörama tähelepanu biomassi erinevatele kasutusviisidele riiklike tegevuskavade väljatöötamisel ning taastuvenergiaga seotud üldise järelevalve ja aruandluse raames.

b) Kliimamuutuse poliitika ja keskkonna alased õigusaktid

- Metsal ja metsatööstusel on kliimamuutuse leevendamisel strateegiline roll ja seda on vaja tugevdada.
- Süsinikdioksiidi kogunemine raietoodetes suurendab veelgi seda kasulikku mõju, mis tekib süsinikoksiidi kogunemisega metsadesse; seega tuleb raietoodetele kui kliimamuutuse leevendajatele rohkem tähelepanu pöörata.
- Kliimamuutuse valdkonna poliitika ja heitkogustega kauplemise süsteem avaldavad mõningatele paberimassi- ja paberitööstustele küllaltki olulist mõju. Selliste meetmete rakendamine võib hoogustada innovatsiooni ja anda majanduselus vajaliku signaali, et liikuda kõige kulutasuvamal viisil vähese süsihappegaasi heitega ning jätkusuutliku majanduse suunas. Samas võivad need meetmed olla ajendiks ka teistele suurte heitkogustega riikidele alates 2012. aastast ambitsioonikate heitkoguseid vähendavate

meetmete võtmiseks. Komisjoni 23. jaanuari ettepanekus, mis käsitleb heitkogustega kauplemise ELi süsteemi läbivaatamist, esitatakse vajalikud meetmed, mis on nüüd vaja ette valmistada.

- Metsatööstust käsitlevad ühenduse õigusnormid peavad põhinema metsaressursside säästliku aktiivse kasutamise ja säästlike tootmisprotsesside põhimõttel, suunama kasutama parimat võimalikku tehnikat ning võimaldama paindlikke lahendusi.
- Saaste kompleksse vältimise ja kontrolli direktiivil ja sellega seotud viitedokumentidel on olnud tähtis osa heidete vältimis- ja kontrollimeetmete väljatöötamisel metsatööstuses. Selle direktiivi järjekindel rakendamine liikmesriikides on oluline ELi tootmistegevuse jätkusuutlikkust tagav ülesanne. Komisjoni ettepanekus tööstusheiteid käsitleva direktiivi kohta, millega koondatakse ühte saaste kompleksne vältimine ja kontroll ning seotud valdkondlikud direktiivid, tugevdatakse parima olemasoleva tehnika ja uute tehnoloogialahenduste osa, mis on otsustava tähtsusega jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõime ühitamisel.

Meetmed

9. Uuritakse positiivseid ja negatiivseid aspekte, mis kaasnevad ettepanekuga lisada kliimamuutuse valdkonnas pärast 2012. aastat kavandatava tegevuse üle peetavate rahvusvaheliste läbirääkimiste küsimuste ringi täiendava elemendina ka raietoodete süsinikusidumise aspekt.

10. Komisjon uurib koos sidusrühmade ja kolmandate riikidega selliste sektoritevaheliste kokkulepete rolli, mille tulemusena peaksid globaalsed heitkogused vähenema määral, mis on vajalik tõhusaks võitluseks kliimamuutuse vastu, ning nende kokkulepete üle peaks saama teostada järelevalvet ja kontrolli ning nende rakendamine peaks olema kohustuslik. See hõlmab ka parimate tavade metoodikat, mis on seotud andmete kogumise ja tulemuslikkuse põhinäitajatega.

11. Komisjon valmistab ette meetmed, mis on esitatud tema 23. jaanuari 2008. aasta kliimameetmete ja taastuenergia kavas energiakulukate tööstusharude jaoks, ning määrab eeskätt kindlaks nn süsinikdioksiidi lekkega seotud sektorid ja allsektorid ning asjakohased saastekvoodid. Komisjon hindab, kas metsatööstuse puhul on täidetud selliseks kohtlemiseks nõutud tingimused. Arvestades rahvusvahelisi läbirääkimisi globaalset kliimamuutust käsitleva kokkuleppe üle 2012. aastale järgnevas ajavahemikuks, hindab komisjon energiantensiivsete tööstusharude olukorda ning võib teha ettepaneku kohandusteks kas lubades tasuta saastekvoote või kaasates imporditud tooted heitkogustega kauplemise ühenduse süsteemi.

12. Paberimassi ja paberitööstuse parimat võimalikku tehnikat käsitlevate viitedokumentide läbivaatamise käigus esitab komisjon tööstusharule üleskutse anda oma panus teabevahetusse. Tuleb pöörata tähelepanu paindlike tehniliste lahenduste leidmisele ja nende järjepidevale rakendamise edendamisele liikmesriikides.

c) Innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus

- Metsatööstuses tuleb täiustada nii teadmiste, innovatsiooni ja teadusuuringute taset ning tehnoloogiaarendust kui ka puidutoodete omadustest teavitamist.
- Metsandussektori tehnoloogiaplatvormi teadusuuringute kavasse on integreeritud ühtne lähenemisviis peamistele uuringusuundadele, mis hõlmab kogu väärtusahelat alates puidust ja teisest toormest kuni toodanguni paberimassi-, paberi- ja puidutöötlemistööstuses.

- Metsatööstuses oleks tulus kasutada klastripõhist lähenemist, mis võimaldaks tihedat koostööd ettevõtete, teadusasutuste ja lõpptarbivate vahel ja looks ühtse pinna tööstusharu killustatusest põhjustatud toormeprobleemide lahendamiseks ning tõstaks väikese ja keskmise suurusega ettevõtete innovatsiooni- ja kasvupotentsiaali.
- Kõnealuse tööstusharu kasvu ja töökohtade loomise potentsiaal annab võimaluse arendada ELi vähemarenenud ja maapiirkondi ning ääremaid, kuhu sageli on koondunud asjaomaseid oskusi valdavad inimesed.

Meetmed

13. Liikmesriigid ja metsatööstus peaksid oma teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse programmides võtma arvesse tehnoloogiaplatvormi teadusuuringute kava ning nägema ette piisavad haridus- ja koolituselased meetmed metsatööstuse sektoris.

14. ELi seitsmes raamprogramm pakub metsatööstusele mitmeid võimalusi. Kõige olulisemad teemad on puidupõhiste biokütuste ja biokemikaalide tootmismeetodid, uute ja taaskasutusse võetud kiu ja tahke puidu tõhusam kasutus ning toote- ja tootmisprotsessi arendus pakendamise, trükkimise ja ehitustegevuse tarbeks.

15. Liikmesriikidel ja piirkondadel soovitatakse eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid silmas pidades võtta kasutusele klastripõhimõtte, et hoogustada olemasolevat ning luua konkurentsi õhutatavat uut sünergiat metsanduse väärtusahelas. Konkurentsi- ja uuendustegevuse programm riigiüleste klastrite koostöökaks ja klastristrateegia arendamiseks sektorite tasandil võib sellele tegevusele toeks olla.

16. Ühtekuuluvuspoliitika toetus ajavahemikuks 2007–2013 on suunatud kõnealuse sektori konkurentsi- ja jätkusuutlikkuse parandamisele, seda eelkõige ELi kõige ebasoodsamate tingimustega piirkondades. Toetust antakse sellisele tegevusele, nagu investeerimine taastuvenergia tehnoloogiaarendusse või teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse ning innovatsioonisuutlikkuse parandamine.

d) Kaubandus ja koostöö kolmandate riikidega

- Juurdepääs toorainele ja võrdsete tingimuste kehtestamine väliskaubanduses on olulised tegurid asjakohase raamistiku ja keskkonna loomisel ELi ettevõtetele ülemaailmses konkurentsis osalemiseks.
- Tõhusam tegevus keskkonnakaitse ning tervise ja ohutuse rahvusvaheliste miinimumnõuete väljatöötamisel võimaldaksid saavutada tasakaalustatuma raamistiku Euroopa ettevõtete osalemiseks ülemaailmses konkurentsis.
- Standardimine lihtsustab puidu- ja paberitoodetega kauplemist. Ehitustoodete direktiiviga¹¹ seotud Euroopa ühtlustatud tootestandardid võimaldavad hinnata ehitustoodete (nii oma kui imporditud puidust valmistatud) tehnilist töökindlust võrdsetel alustel kogu ELi piires.
- Oluline on koostöö kolmandate riikidega puitehitustoodete standardite kehtestamisel, eelkõige nende riikidega, kelle nõudlus kõrgekvaliteediliste puidutoodete järele on kasvamas. Seega on võimalik, et Euroopa standardeid tunnustavad ka kolmandad riigid.

¹¹ Direktiiv 89/106/EMÜ

Meede

17. Komisjon jätkab jõupingutusi turulepääsu strateegia loomiseks ja elluviimiseks, mis oleks kooskõlas majanduskasvu ja tööhõive ning säästva arengu eesmärkidega, tagades juurdepääsu toorainele rahvusvahelisel tasandil ning toetades tariifsete ja mittetariifsete tõkete kõrvaldamist.

18. Komisjon algatab dialoogi huvitatud kolmandate riikidega, et käsitleda tehnilisi, regulatiivseid ja muid seonduvaid küsimusi.

e) Teavitamine

- Teavitamine ja mainekujundus on metsatööstuse konkurentsivõimele kaasa aitavad olulised aspektid. Tuleb parandada metsandustoodete ja metsatööstuse alast teadlikkust.
- Tööstussektoris kasutatavad teavitamisvahendid ja -viisid on metsatööstuse oluliste näitajate esiletõstmiseks äärmiselt vajalikud.
- Avaliku sektori asutused, ülikoolid ja tööstus võivad kaasa aidata kõnealuseid tööstusharusid käsitleva analüüsi tegemisel ja asjaomaste teadmiste kogumisel.

Meede

19. Liikmesriike, piirkondlikke asutusi, akadeemilisi ja haridusasutusi kutsutakse üles tegema koostööd riikidevahelistes võrgustikes, et uurida pikaajalisi muutusi metsatööstuses ja tagada järelmeetmed.